

[Erhard Jakobsen.]

de små kommuners selvstændighed ganske simpelt af sig selv, for de har intet grundlag for at være selvstændige. Det var der faktisk enstemmighed om i Europarådet at udtale til kommunerne, og den sang skal man nok også synge for vore hjemlige kommuner.

Men samtidig — og det vil jeg gerne understrege i relation til den diskussion, som flere så småt er gået ind i i dag eller i hvert fald lige har antydet, nemlig om hovedstadsområdet — er der allerede et par ordførere, der har sagt, at det gælder ikke om at blive stor for enhver pris, og lige så vigtigt det er, at kommuner er store nok til, at de kan løse de kommunale opgaver, som folk venter løst af dem, lige så vigtigt er det sandelig, at de ikke bliver så store, at ingen ved, hvem det egentlig er, der sidder i kommunens styre, fordi man ganske simpelt ikke kender hinanden.

Jeg er lykkelig over og finder det helt rigtigt, at den foreliggende betænkning overhovedet ikke taler om hovedstadsområdets problemer, idet det synspunkt, man dér skal anlægge, formentlig må være det stik modsatte af de synspunkter, man har anlagt for den øvrige del af landet, og jeg håber, man trækker vejret godt og får en helt anden indstilling, inden man begynder at tage fat på hovedstadsområdets problemer, for dér er faren, at man lægger alt for meget ind under nogle ganske få, der derved kommer til at bestemme og være klogere end dem, der sidder nærmest ved sagen og derfor ved mest om den.

Sigtet i lovforslagene er klart og sympatisk, nemlig at man vil lægge større myndighed ud til de lokale instanser, men jeg beder kollegerne i udvalget om lige i de undersøgelser, de nu skal i gang med, at være opmærksom på, om det nu også er gjort med disse love. Findes der ikke en lang række love foruden disse, hvor beføjelser er henlagt f. eks. til sekundærkommunen, det nuværende amtsråd, beføjelser, som ikke har noget med disse love at gøre? Jeg husker i hvert fald ét tilfælde, hvor en ekspropriation til parkeringsplads foretaget i en kommune, jeg kender lidt til, blev underkendt af amtet — amtet skal spørges — idet amtsrådets medlemmer i det pågældende udvalg fandt, at der ikke

var brug for en parkeringsplads på det foreslåede sted. Det kan dog vist aldrig være amtsrådets opgave at fastslå, hvorvidt der er behov for en parkeringsplads på det sted, og dermed gøre sig klogere end de folk, der bor i det lokale område. Men amtsrådets udvalg har øjensynlig bemyndigelsen til det, for det skal spørges.

Det er sådanne små lumskerier — sagt i god forstand — jeg beder om man er opmærksom på: at man ikke underminerer den linje, der er i lovforslaget, ved at tillade stadig væk på en del områder, at noget kan ske, hvorved man underkender de lokale folks betydning. Jeg siger ikke, de lokale er de klogeste; jeg siger bare, de har mulighed for at være det, for de er på stedet og kender forholdene. Man har ingen garanti for, at de, der er valgt til amtsrådet, er klogere end dem, der er valgt til kommunerne, for det er nemlig stort set de samme folk, meget ofte er det nøjagtig de samme folk.

I den forbindelse vil jeg bede udvalget om at overveje, om det nu også er rigtigt, at tilsynsrådet enten, som hr. Jacob Sørensen har været inde på det, får så megen bemyndigelse, som amtsrådet nu har, eller om det er rigtigt at tage arbejdet væk fra amtmanden og lægge det over til folkevalgte. Tilsyneladende lyder det demokratisk og rigtigt, men hvad er det i virkeligheden, man gør? Man giver fire, der er valgt i nogle kommuner inden for et tilsynsområde, mulighed for at bestemme over det, der udføres i de 8-9-10-12-14 andre kommuner, og spørgsmålet er, hvilken baggrund de egentlig har for det. Ja, de har, som det blev sagt ved forsvaret af en doktorafhandling, bagklogskabens nådegave, men andet er der vel egentlig heller ikke. Der er ingen grund til at forudsætte — det har man ikke lov til — at de folk, der vælges til tilsynsrådet, til amtsrådet, til sekundærkommunen er klogere end dem, der sidder i primærkommunerne; man har ikke noget grundlag for at fastholde noget sådant; der er intet i erfaringerne, der taler for det — ej heller for det modsatte. Men hvorfor skal de så kunne være klogere end de folk, der har den store fordel, at de er på stedet og kender vanskelighederne, som er baggrund for, at man søger at ændre et eller andet? Jeg beder udvalget om, at man er opmærksom på dette